

Resultater for byggsorter

Tidlige og seine byggsorter blir prøvd i samme forsøksserie. Resultatene for alle sorter er derfor i utgangspunktet direkte sammenlignbare for de fleste egenskaper. Men i noen av forsøkene blir de tidlige sortene høstet før de seine. Vannprosent i kornet ved høsting er derfor bare sammenlignbar innen tidlige og innen seine sorter. Egenskaper som stråknekk og aksknekk er sterkt koblet til sortenes veksttid, og bør bare sammenlignes for sorter med tilnærmet samme veksttid. Hvis en får forhold som fører til legde sein i vekstsesongen, etter at de tidlige sortene er høstet, vil heller ikke karakteren sein legde være direkte sammenlignbar for tidlige og seine sorter. I det hele tatt bør en være forsiktig med å sammenligne ledgetall for sorter med svært forskjellig veksttid og utviklingsrytme. Sortene er mer utsatt for legde i bestemte morfologiske faser, og dersom en får værforhold som fremmer legde i faser der enkelte sorter er svake vil disse kunne få sterk legde, mens andre sorter som er forbi denne fasen kan gå fri.

Avlingstallene oppgis i kg/daa for målestokksorten, og som relative tall i prosent for de andre sortene og linjene som sammenlignes med målestokksorten. Dersom målestokken gjør det betydelig bedre eller dårligere i enten Sør- eller Nord-Østlandet vil dette naturligvis gi utslag på de relative avlingstallene, og det vil da kunne bli noe avvik mellom regionene og resultatene for hele Østlandet. For Midt-Norge deles det ikke inn i regioner. Proteininnholdet er oppgitt som prosentandeler av tørrstoffet i avlingen, ikke som prosentandel av totalavling.

I 2022 ble det gjennomført 14 godkjente forsøk med 25 sorter og linjer av bygg. Av disse var det 11 sorter og linjer 6-radsbygg og 14 sorter og linjer 2-radsbygg. Det ble anlagt 3 forsøk på Sør-Østlandet, 5 forsøk på Nord-Østlandet og 6 forsøk i Midt-Norge. I Midt-Norge var det ett felt som gikk ut på grunn av nedbeiting fra hjort om høsten, og avlingstall er følgelig ikke med i beregningene. Avlingsnivået var bra på Østlandet generelt, og avlingene var i snitt 2 % høyere på Nord-Østlandet enn på Sør-Østlandet. Avlingene i Midt-Norge var i snitt 28 % lavere enn på Østlandet. Videre beskrivelse av resultatene og sortene deles i to; én del for 6-radssbygg og én del for 2-radsbygg. Sorter og linjer av begge typer sammenlignes i tabellene, og det er Brage som er brukt som målestokksort.

6-radssorter

Brage er den ledende 6-radssorten på markedet også i 2022. Den har gjort det litt bedre på Sør-Østlandet enn på Nord-Østlandet (tabell 2). De siste årene har

Brage gjort det bra avlingsmessig sammenlignet med sorter med tilsvarende veksttid. Brage er en tidligere sort enn Rødhette, og kan sammenlignes med Heder i veksttid. Brage har klart lavere tusenkornvekt enn Heder, men hektolitervekten er tilnærmet lik for de to sortene, og den er ganske høy til å være 6-radsbygg. Av 6-radssortene er det Brage som er mest mottakelig for byggbrunflekk og mjøldogg. Når det gjelder sjukdomsangrep i 2022 ble det registrert beskjedne angrep på Østlandet, og noe mer i Midt-Norge (tabell 3). Det er også registrert noe mer legde blant 6-radssortene på Østlandet sammenlignet med Midt-Norge, men tallene viser ikke signifikante forskjeller mellom sortene.

Rødhette har også gjort det bra avlingsmessig, både i 2022 og i sammendrag over år. Rødhette er en sein 6-radssort med høyt avlingspotensial, og i 2022 har den hatt 10 % høyere avling enn Brage på Østlandet og 6 % høyere avling i Midt-Norge. Proteininnholdet hos Rødhette er lavt, men dette kan ha en sammenheng med at avlingsnivået er høyt, samt at den har noe lavere nitrogenopptak enn de andre sortene. Rødhette ser ut til å være sterk mot mjøldogg, men er noe svakere mot byggbrunflekk og grå øyeflekk. Den er den nest mest solgte 6-radsbyggen i 2022. Sorten Heder ligger på tredje plass blant 6-radsbyggene hva angår markedsandeler, og er den eneste sorten som har hatt lavere avling enn Brage på Østlandet i 2022.

Sverre og Bredo var de som gjorde det best avlingsmessig av de godkjente 6-radssortene i 2022. Sverre hadde 13 % høyere avling enn Brage på Østlandet, og 10 % høyere avling i Midt-Norge. For Bredo var tilsvarende tall henholdsvis 12 % og 11 %. Ser vi på sammendrag over år har Sverre og Bredo gjort det best av alle 6-radssortene avlingsmessig, både på Østlandet og i Midt-Norge. De har begge høyere hektolitervekt og tusenkornvekt enn Brage, men de er også av de seineste 6-radsbyggene. Sverre og Bredo ser ut til å være mer motstandsdyktige mot mjøldogg enn Brage (tabell 4).

Tre linjer av 6-radsbygg ble prøvd på tredje året i 2022; GN15029, GN16201 og NOS 115.905-18. På Østlandet ga disse henholdsvis 7 %, 11 % og 3 % høyere avling enn Brage. I Midt-Norge er de tilsvarende tallene 0 %, 4 % og 7 %. I sammendraget over tre år ser man at alle gjør det bedre enn Brage avlingsmessig på Østlandet (tabell 4), og de har også høyere tusenkornvekt. I sammendraget for Midt-Norge (tabell 5) ligger GN15029 3 % lavere enn Brage i avling, mens GN16201 og NOS 115.905-18 ligger henholdsvis 5 % og 4 % høyere. Når det gjelder sjukdommer ser de tre linjene ut til å ha tilnærmet

samme mottagelighet for sjukdommer som Brage, men bedre mot mjøldogg.

To linjer av 6-radsbygg ble prøvd på andre året i 2022; GN16329 og GN17045. På Østlandet har disse henholdsvis hatt 19 % og 3 % høyere avling enn Brage, og de har også hatt høyere tusenkornvekt. I Midt-Norge har GN16329 hatt 20 % høyere avling enn Brage, mens GN17045 har hatt 2 % lavere avling enn Brage. Begge linjene har hatt lite sjukdom, med unntak av GN17045 som på Østlandet har vært mottagelig for mjøldogg (tabell 2). Det ble tatt inn

én ny 6-radsbygg i verdiprøvingen i 2022; GN16081. Den har også hatt høyere avling enn Brage, med henholdsvis 10 % mer på Østlandet og 6 % mer i Midt-Norge. Det må flere år med prøving til før man kan si noe mer sikkert om denne linjens egenskaper.

Tabell 2. Forsøk med byggsorter 2022, for hele Østlandet

	Korn (kg/daa) og relativ avling (%)			Andre karakterer								
	Hele Østl.	Sør- Østl.	Nord- Østl.	Vann % v/høst.	Hl.-vekt kg	Tk.-vekt g	Prot. %	Strå- lengde cm	Sein legde %	Bygg- br.fl. %	Grå øyefl. %	Mjøl- dogg %
Antall felt	8	3	5	5	8	8	8	5	2	6	4	3
6-radsbygg												
Brage	597	608	590	15,8	68,7	40,2	12,2	80	43	9	1	8
Heder	99	95	101	16,1	69,7	46,8	12,6	77	0	8	1	1
Rødhette	110	103	115	17,3	70,0	43,0	11,3	74	10	4	7	0
Bredo	112	107	114	16,4	70,3	42,3	11,3	78	45	3	2	1
Sverre	113	110	114	16,4	71,2	43,4	11,6	81	35	3	3	1
GN15029	107	107	106	16,4	68,1	46,9	11,8	78	58	3	4	3
GN16201	111	101	117	17,1	66,9	44,9	11,5	78	68	2	1	3
NOS 115.905-18	103	100	105	16,5	70,6	46,3	12,2	81	30	2	2	1
GN16329	119	111	123	16,4	69,6	46,2	11,2	78	8	2	4	1
GN17045	103	97	107	15,6	67,3	42,2	11,6	75	50	3	1	7
GN16081	110	107	112	16,2	70,6	45,6	11,6	76	13	7	3	1
2-radsbygg												
Thermus	112	110	113	22,0	70,3	50,4	11,8	66	30	4	1	1
Arild	104	98	108	18,1	72,3	51,3	12,9	77	5	1	1	1
Bente	116	114	118	21,2	71,7	56,6	11,9	64	0	3	2	1
Annika	119	117	121	21,0	69,5	51,6	11,1	64	13	3	1	1
Vanille	112	106	115	20,8	72,3	55,0	11,5	63	0	3	1	1
Ismena	119	114	123	19,4	71,4	55,7	11,7	62	0	3	1	1
Maalfrid	111	110	111	19,7	70,7	51,4	12,1	65	8	3	1	1
Br14049h1	115	111	118	21,5	69,9	50,6	11,1	62	20	2	2	1
GN16611	114	113	114	18,4	69,7	52,7	12,7	71	8	3	1	2
NOS 112.435-04	115	110	119	21,7	69,9	53,7	11,5	68	25	2	1	1
SJ 192839	124	121	127	20,5	69,6	51,0	11,0	65	3	4	1	1
SJ 203105	125	123	126	22,2	69,7	52,2	10,6	63	0	3	1	1
Arlom	110	108	111	18,6	73,3	50,1	12,5	72	43	3	1	1
GN18559	115	113	116	21,3	70,2	54,6	11,7	67	15	2	1	1
Signifikans	***	***	***	***	***	***	***	***	i.s.	***	i.s.	**

Tabell 3. Forsøk med byggsorter 2022, for Midt-Norge

	Korn (kg/daa) og rel. avl. (%)	Andre karakterer									
		Vann v/høst.	Hl.-vekt kg	Tk.-vekt g	Protein %	Strå- lengde cm	Sein legde %	Bygg- br.fl. %	Grå øyefl. %	Mjøl- dogg %	
Antall felt	Midt-Norge	4	5	5	5	5	4	5	5	2	
6-radsbygg											
Brage	457	14,9	67,2	37,8	12,0	92	16	5	2	4	
Heder	94	14,8	67,2	41,8	12,4	85	18	4	2	0	
Rødhette	106	18,9	67,6	40,2	10,4	90	25	4	3	0	
Bredo	111	15,7	68,4	38,0	10,8	89	12	3	5	1	
Sverre	110	16,1	69,3	38,6	11,4	88	16	4	3	0	
GN15029	100	15,5	67,0	41,9	11,6	85	14	4	6	1	
GN16201	104	17,4	64,8	39,0	10,9	85	24	4	2	0	
NOS 115.905-18	107	17,9	67,9	42,6	11,8	93	10	2	1	0	
GN16329	120	16,2	68,1	43,0	10,6	87	5	4	2	1	
GN17045	98	15,4	64,5	37,1	11,5	82	25	3	2	1	
GN16081	106	15,8	67,8	40,8	11,4	88	11	4	2	0	
2-radsbygg											
Thermus	111	21,5	68,6	46,6	11,1	77	7	4	1	1	
Arild	96	16,5	71,3	44,2	13,2	85	30	4	1	0	
Bente	112	21,8	69,9	52,0	11,2	74	7	4	1	0	
Annika	106	21,6	66,6	46,5	10,4	71	2	4	1	0	
Vanille	108	23,4	68,9	48,7	11,0	72	7	4	1	0	
Ismena	110	19,8	68,1	49,4	10,7	71	16	5	1	0	
Maalfrid	94	19,7	67,7	45,3	11,7	78	41	4	0	0	
Br14049h1	103	21,0	67,0	45,1	10,5	71	6	3	3	0	
GN16611	97	17,8	67,9	46,2	12,7	83	11	4	2	0	
NOS 112.435-04	103	22,4	67,6	48,1	11,2	75	18	3	1	2	
SJ 192839	113	19,9	67,3	45,8	10,5	70	10	4	1	0	
SJ 203105	110	20,7	66,4	46,1	10,3	71	12	4	1	0	
Arlom	100	16,5	71,8	45,5	12,2	84	33	4	2	1	
GN18559	106	20,2	68,5	49,3	11,1	78	31	3	1	0	
Signifikans	*	**	***	***	***	***	i.s.	i.s.	**	*	

2-radssorter

Alle 2-radssortene på Østlandet har i 2022 gjort det bedre enn Brage avlingsmessig. Den ledende 2-radssorten på markedet er Thermus, som har hatt 12 % høyere avling enn Brage på Østlandet (tabell 2), og 11 % høyere avling i Midt-Norge (tabell 3). Thermus er en av de seinere sortene, men over år har man sett at Vanille er noe seinere i Midt-Norge

(tabell 5). Thermus har middels høy hektolitervekt, høy tusenkornvekt og nokså lavt proteininnhold. Det lave proteininnholdet har nok sammenheng med det høye avlingsnivået.

Arild er én av de tidligste 2-radsbyggene på markedet. I 2022 hadde Arild 7 % lavere avling enn Thermus på Østlandet, og 13 % lavere avling

i Midt-Norge. Over år har den hatt lavere avling enn Thermus både på Østlandet og i Midt-Norge. Arild har også høyere proteininnhold enn Thermus, noe som delvis kan forklares med at Arild har lavere avlingspotensial. Over år har Arild hatt litt høyere hektolitervekt enn Thermus, men litt lavere tusenkornvekt. Arild har langt strå til å være en 2-radssort, og kan derfor være mer utsatt for legde. Ved praktisk dyrking bør en derfor være oppmerksom på at sorten vil ha behov for stråforkorting.

Bente er blant de seinere 2-radssortene, i likhet med Thermus. I verdiprøvinga i 2022 hadde Bente 4 % høyere avling enn Thermus på Østlandet, og 1 % høyere avling i Midt-Norge. I sammendrag over år har Bente vært ganske lik Thermus med hensyn på avlingsmengde, hektolitervekt og proteininnhold. Bente har hatt litt høyere tusenkornvekt.

Annika er en sort som også ligner Thermus. I 2022 har Annika hatt 7 % høyere avling enn Thermus på Østlandet, og 5 % lavere avling i Midt-Norge. Både for 2022 og i sammendrag over år har Annika hatt litt lavere hektolitervekt og litt høyere tusenkornvekt enn Thermus. Den har også hatt litt høyere avling enn Thermus sett over år. Sammen med Bente og Ismena er Annika blant de 2-radsbyggene som har gitt høyest avling over år. Bente, Ismena og Vanille har i tillegg hatt mindre legde enn Thermus. Maalfrid ble godkjent i 2022, og er litt tidligere enn Bente, Annika og Thermus. Sett over år har Maalfrid

hatt 2 % lavere avling enn Thermus på Østlandet, og 10 % lavere avling i Midt-Norge.

Tre linjer av 2-radsbygg ble prøvd på tredje året i 2022; Br14049h1, GN16611 og NOS 112.435-04. Ser vi på sammendrag over år for Østlandet så har samtlige linjer vært på linje med Thermus avlingsmessig (tabell 4). I Midt-Norge har de samme linjene ligget så vidt under Thermus i avling (tabell 5). Av de tre linjene er GN16611 noe tidligere enn de to andre, da den har lavere vanninnhold ved høsting. Den har hatt høyt proteininnhold og nitrogenopptak, og har noe lengre strå enn de to andre. Linjene Br14049h1 og NOS 112.435-04 ser ut til å ligne hverandre hva angår avlingsmengde, vanninnhold og proteininnhold. Br14049h1 har noe lavere hektolitervekt og tusenkornvekt enn de to andre, og har kort strå. Ingen av linjene har gjennom perioden fått påvist høye nivåer av sykdom, men kan sies å være noe mottagelige for byggbrunflekk og spragleflekk.

Det ble tatt inn fire nye linjer av 2-radsbygg i verdiprøvingen i 2022; SJ 192839, SJ 203105, Arlom og GN18559. SJ 192839 og SJ 203105 har gjort det best avlingsmessig i 2022 av de fire linjene, både på Østlandet og i Midt-Norge. Det ser ut til at Arlom er den tidligste av de fire linjene. Den hadde høyest hektolitervekt og lavest tusenkornvekt av de fire. Det må flere år med prøving til før man kan si noe mer sikkert om linjenes egenskaper.

Tabell 4. Forsøk med byggsorter i perioden 2020-2022, for Østlandet

	Korn (kg/daa) og relativ avling (%)			Andre karakterer									
	Hele Østl.	Sør- Østl.	Nord- Østl.	Vann v/høst.	Gul- mod. dager	Hl.- vekt kg	Tk.- vekt g	Prot. %	Strå- lengde cm	Sein legde %	Bygg- br.fl. %	Grå øyefl. %	Mjøl- dogg %
Antall felt	22	9	13	16	6	22	22	22	14	7	16	9	4
6-radsbygg													
Brage	570	523	606	16,4	94	67,7	40,0	12,0	70	13	7	2	6
Heder	96	93	98	16,6	95	67,9	45,7	12,5	68	0	8	3	1
Rødhette	106	101	110	18,7	97	67,9	41,2	11,2	69	3	4	6	1
Bredo	109	107	110	17,0	97	68,7	41,1	11,4	71	13	5	4	1
Sverre	108	106	109	17,3	96	69,4	42,0	11,7	72	10	4	4	2
GN15029	104	104	103	16,7	95	66,9	44,6	11,9	69	17	5	4	2
GN16201	107	103	110	17,2	95	66,3	43,3	11,4	70	20	4	2	3
NOS 115.905-18	103	100	105	17,2	95	69,4	45,7	12,1	73	9	5	3	1
2-radsbygg													
Thermus	112	115	110	22,6	99	69,9	50,1	11,3	62	16	3	1	1
Arild	105	107	103	18,2	96	71,7	49,7	12,6	71	2	2	1	1
Bente	113	117	111	21,8	98	70,6	55,4	11,4	61	1	4	2	1
Annika	117	122	114	21,4	99	68,8	51,3	10,6	60	4	3	0	1
Vanille	111	111	111	21,7	99	70,6	53,6	11,0	61	0	3	1	1
Ismena	116	120	114	20,3	99	70,1	53,7	11,0	57	0	3	2	1
Maalfrid	110	115	108	19,2	97	69,9	50,7	11,7	62	3	4	1	1
Br14049h1	113	117	110	21,0	99	68,7	49,2	10,8	59	11	2	2	1
GN16611	111	113	109	18,5	97	69,3	52,1	12,2	69	3	3	1	2
NOS 112.435-04	113	118	110	21,6	99	69,4	52,8	11,0	65	14	3	1	1
Signifikans	***	***	***	***	***	***	***	***	***	i.s.	***	***	*

Tabell 5. Forsøk med byggsorter i perioden 2020-2022, for Midt-Norge

	Korn (kg/daa) og rel. avl. (%)	Andre karakterer									
		Vann %	Gul- mod.	Hl.- vekt	Tk.- vekt	Prot.	Strå- lengde	Sein legde	Bygg- br.fl.	Grå øyefl.	Mjøl- dogg
Midt-Norge	v/høst.	dager	kg	g	%	cm	%	%	%	%	%
Antall felt	14	11	2	14	14	14	13	11	9	7	3
6-radsbygg											
Brage	473	16,2	90	65,2	35,5	12,2	76	10	4	1	5
Heder	94	16,4	88	66,0	40,5	12,6	72	8	3	1	0
Rødhette	102	19,2	95	65,8	37,7	10,9	75	9	4	2	0
Bredo	107	16,9	94	66,8	36,5	11,5	74	8	2	4	0
Sverre	107	17,1	95	67,8	37,6	11,6	75	10	3	3	0
GN15029	97	16,9	88	64,6	40,1	11,8	73	6	4	5	2
GN16201	105	17,6	93	63,8	38,1	11,3	73	20	3	1	0
NOS 115.905-18	104	18,2	94	67,6	42,1	12,2	78	4	2	1	0
2-radsbygg											
Thermus	113	21,5	101	67,4	44,4	11,2	64	21	3	1	0
Arild	104	18,1	93	69,8	43,1	13,0	71	35	3	1	0
Bente	116	21,1	101	68,5	49,1	11,1	62	6	3	0	0
Annika	115	20,8	102	65,6	45,1	10,5	62	7	3	1	0
Vanille	112	21,5	103	68,3	47,0	11,0	63	7	3	1	0
Ismena	114	20,3	100	66,9	46,1	11,0	60	13	5	1	0
Maalfrid	103	19,2	101	67,6	44,4	11,8	67	28	3	0	0
Br14049h1	112	20,5	100	66,7	43,6	10,8	60	20	2	2	0
GN16611	107	18,5	93	66,8	46,1	12,5	70	6	3	1	0
NOS 112.435-04	111	21,8	102	66,9	47,0	11,1	66	30	2	1	1
Signifikans	***	***	***	***	***	***	***	***	*	**	***

Tabellene 6 og 7 viser hvordan ulike godkjente byggsorter har gjort det avlingsmessig over flere år. Her er Brage målestokksort for 6-radsbyggene, og Thermus er målestokksort for 2-radsbyggene.

Tabell 6. Avlingsoversikt for byggsorter på Østlandet i perioden 2014-2022

	Korn (kg/daa) og relativ avling (%) de enkelte år									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Antall felt	8	7	8	7	8	8	8	6	8	
6-radsbygg										
Brage	578	628	582	618	378	484	593	509	597	
Heder	97	96	96	103	103	107	94	95	99	
Rødhette	108	104	108	109	109	108	104	103	110	
Bredo	-	-	107	111	116	119	109	105	112	
Sverre	-	-	-	-	-	125	103	107	113	
GN15029	-	-	-	-	-	-	101	102	107	
GN16201	-	-	-	-	-	-	107	103	111	
NOS 115.905-18	-	-	-	-	-	-	104	102	103	
2-radsbygg										
Thermus	679	677	658	706	472	627	625	619	668	
Arild	94	89	91	89	95	94	98	89	93	
Bente	-	-	98	96	104	103	104	95	104	
Annika	-	-	-	102	103	99	106	99	107	
Vanille	-	-	-	-	-	93	105	92	100	
Ismena	-	-	-	-	-	102	105	98	107	
Maalfrid	-	-	-	-	-	97	103	93	99	
Br14049h1	-	-	-	-	-	-	102	97	103	
GN16611	-	-	-	-	-	-	102	90	102	
NOS 112.435-04	-	-	-	-	-	-	102	97	103	

Tabell 7. Avlingsoversikt for byggsorter i Midt-Norge i perioden 2014-2022

	Korn (kg/daa) og relativ avling (%) de enkelte år									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Antall felt	5	5	5	6	5	4	4	5	5	
6-radsbygg										
Brage	544	531	504	518	375	515	491	476	457	
Heder	99	95	95	99	99	102	88	97	94	
Rødhette	109	114	106	100	111	105	97	102	106	
Bredo	-	-	110	101	104	109	102	108	111	
Sverre	-	-	-	-	-	114	102	109	110	
GN15029	-	-	-	-	-	-	90	100	100	
GN16201	-	-	-	-	-	-	105	106	104	
NOS 115.905-18	-	-	-	-	-	-	96	107	107	
2-radsbygg										
Thermus	666	672	583	593	459	648	522	570	505	
Arild	85	81	87	82	87	82	97	92	87	
Bente	-	-	103	97	103	93	106	102	101	
Annika	-	-	-	102	105	102	107	104	95	
Vanille	-	-	-	-	-	91	105	97	97	
Ismena	-	-	-	-	-	94	101	104	99	
Maalfrid	-	-	-	-	-	94	98	92	85	
Br14049h1	-	-	-	-	-	-	104	101	93	
GN16611	-	-	-	-	-	-	102	95	88	
NOS 112.435-04	-	-	-	-	-	-	106	97	93	

Markedsandeler for byggsortene

Tabell 8 viser markedsandelene for de viktigste byggsortene de siste ti årene. For 2022 har bygg utgjort i underkant av 45 prosent av kornarealene (basert på såkornsalg), hvorav 6-radsbygg utgjør 24 prosent og 2-radsbygg utgjør nesten 21 prosent. Blant 6-radsbyggene er det en nedgang i markedsandeler for både Brage, Heder og Rødhette

sammenlignet med 2021. Derimot har Bredo og Vertti tatt seg opp siden 2021, særlig Bredo. Blant 2-radsbyggene er det Thermus, Arild og Bente som har mistet markedsandeler siden 2021, mens Annika, Vanille og Salome har gått opp. Det er viktig å ha sorter i ulike veksttidsklasser og med forskjellige dyrkingsegenskaper slik at dyrkere i ulike geografiske områder har reelle valgmuligheter.

Tabell 8. Markedsandeler for byggsorter i perioden 2013-2022

	Markedsandeler (%) for byggsorter de enkelte år									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
6-radsbygg										
Brage	16,3	25,2	30,4	37,8	35,9	22,7	24,7	24,1	26,0	21,6
Heder	11,5	12,7	12,0	10,3	11,8	14,0	12,6	12,0	11,8	10,0
Rødhette	-	-	-	0,2	3,4	15,1	18,0	16,4	15,4	13,1
Bredo	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	6,7
Vertti	-	-	-	-	-	-	0,3	1,0	0,6	2,1
2-radsbygg										
Thermus	-	-	-	0,1	2,1	15,8	20,5	19,8	19,5	18,6
Arild	-	-	-	-	0,2	2,8	4,6	5,1	7,2	6,7
Bente	-	-	-	-	-	-	-	0,2	3,3	2,0
Annika	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	7,7
Vanille	-	-	-	-	-	0,5	0,4	1,4	3,3	3,5
Salome	4,5	4,5	6,1	7,2	7,8	6,4	6,9	5,5	5,2	7,3

Tabell 9. Dyrkingsegenskaper hos byggsorter

Sort	Vekst-tid	Strå-styrke	Strå-leng.	Hl.-vekt	Tk.-vekt	Prot.	Prot.-avl.	Tresk-barh.	Spire-tregh.	DON-verdi	Mjøl-dogg	Gr.ø.-flekk	B.br.-flekk	Spr.-flekk
Brage	0	5	5	4	4	7	7	9	6	5	5	8	4	7
Heder	0	8	6	4	6	8	7	8	8	5	9	6	4	3
GN15029	+1	4	6	3	6	6	7	-	-	5	8	6	5	5
GN16201	+2	4	5	3	6	5	7	-	-	3	7	8	7	7
NOS 115-905-18	+2	6	4	6	6	7	8	-	-	3	9	6	6	7
Bredo	+3	5	5	5	5	5	7	9	8	3	8	6	6	5
Sverre	+3	5	5	6	5	6	8	9	5	5	8	6	6	7
Arild	+4	5	5	8	7	8	9	8	5	8	9	9	8	8
Rødhette	+5	7	6	4	5	4	6	9	8	3	9	4	6	8
GN16611	+5	7	6	5	8	7	9	-	-	7	8	9	8	7
Maalfrid	+6	7	7	7	7	6	8	3	8	5	9	9	7	4
Ismena	+7	8	7	7	8	4	8	5	8	5	9	8	8	3
Br14049h1	+7	5	7	5	7	4	7	-	-	5	9	8	8	8
Bente	+10	8	7	7	9	5	8	5	5	3	9	8	6	4
Annika	+10	7	7	5	7	4	8	7	8	5	9	9	8	5
Vanille	+10	8	7	7	8	4	7	7	6	5	9	9	7	3
NOS 112.435-04	+10	5	6	6	8	4	8	-	-	2	9	9	8	5
Thermus	+11	4	7	7	7	4	8	7	4	7	9	9	7	7

Veksttid: Antall dager seinere (+) eller tidligere (-) enn Brage

Resten: 1 = dårlig stråstyrke, langt strå, lav hektolitervekt, lav tusenkornvekt, lavt proteininnhold, lav proteinavling,

dårlig treskbarhet, lav spiretreghet, høye DON-tall og dårlig sjukdomsresistens

10 = god stråstyrke, kort strå, høy hektolitervekt, høy tusenkornvekt, høyt proteininnhold, høy proteinavling,

god treskbarhet, høy spiretreghet, lave DON-tall og god sjukdomsresistens

Dyrkingsegenskaper hos byggsortene

Tabell 9 gir en oversikt over ulike dyrkingsegenskaper hos byggsortene basert på en helhetsvurdering av tilgjengelige forsøksdata. Graderingen er angitt på en skala fra 1-10, se forklaring under tabellen. Det er brukt en del skjønn i fastsettingen av karakterene, og en har også prøvd å ta i bruk en størst mulig del av skalaen for å markere mulige forskjeller. Det betyr at det ikke nødvendigvis er signifikante forskjeller fra trinn til trinn på skalaen, men heller at det markerer en tendens.

Tabell 10 viser en oversikt over godkjente sorter, samt foredlingsnummer og hvem som er foredler/sortseier. Tabellen viser også linjer som er under utprøving, og hvor mange år de har vært med i utprøvinga. Sorter fjernes fra tabellen etter hvert som de er borte fra markedet og tabellen er derfor ikke fullstendig.

Tabell 10. Ulike opplysninger om sorter/linjer av bygg sortert etter godkjenningsår

Sort/linje	Foredlingsnummer	Foredler/sortseier	Type	Godkjenningsår/ prøvd ant. år
Tyra	H3051	Graminor AS, NO	2-rads	1988
Arve	VoH10591	Graminor AS, NO	6-rads	1990
Kinnan	WW7542	Svalöf Weibull, SE	2-rads	1991
Sunnita	Sv87609	Svalöf Weibull, SE	2-rads	1992
Baronesse	NS78054.4.1.7	Nordsaat, DE	2-rads	1997
Ven	NK3219	Graminor AS, NO	6-rads	1999
Lavrans	NK92684	Graminor AS, NO	6-rads	1999
Saana	Bor1754	Boreal, FI	2-rads	1999
Iver	NK95036	Graminor AS, NO	2-rads	2001
Justina	Nord92K0012D4	Nordsaat, DE	2-rads	2001
Edel	NK96300	Graminor AS, NO	6-rads	2002
Annabell	Nord92K0012D14	Nordsaat, DE	2-rads	2002
Tiril	NK96737	Graminor AS, NO	6-rads	2004
Helium	PF14035-54	Pajbjergfonden, DK	2-rads	2004
Netto	NK95003-8	Graminor AS, NO	2-rads	2004
Heder	NK01005	Graminor AS, NO	6-rads	2007
Tolkien	Sjo15231	Sejet Planteforædling, DK	2-rads	2007
Marigold	UN-FAB 617	Unisigma, FR	2-rads	2009
Gustav	SW2871	Svalöf Weibull, SE	2-rads	2009
Brage	GN02146	Graminor AS, NO	6-rads	2010
Fairytale	Sjo32231	Sejet Planteforædling, DK	2-rads	2014
Rødhette	GN081090	Graminor AS, NO	6-rads	2015
Thermus	SJ111703	Sejet Planteforædling, DK	2-rads	2016
Arild	SWÅ09077	Lantmännen, SE	2-rads	2016
Pihl	GN03386	Graminor AS, NO	2-rads	2016
CDC Rattan	HB364	Crop Development Centre, CA	2-rads	2016
CDC Hilose		Crop Development Centre, CA	2-rads	2017
Bente	NORD13/1114	Nordsaat, DE	2-rads	2019

Sort/linje	Foredlingsnummer	Foredler/sortseier	Type	Godkjenningsår/ prøvd ant. år
Myway	NOS10006-52	Nordic Seed A/S, DK	2-rads	2019
CDC Marlina		Crop Development Centre, CA	2-rads	2019
Birk	GN12086	Graminor AS, NO	6-rads	2019
Bredo	GN12127	Graminor AS, NO	6-rads	2019
Annika	SJ 164377	Sejet Planteforædling, DK	2-rads	2020
Sverre	GN12128	Graminor AS, NO	6-rads	2022
Vanille	11823i4	Josef Breun, DE	2-rads	2022
Ismena	NORD 14/2403	Nordsaat, DE	2-rads	2022
Maalfrid	GN15666	Graminor AS, NO	2-rads	2022
Br14049h1		Josef Breun, DE	2-rads	3
GN16611		Graminor AS, NO	2-rads	3
NOS 112.435-04		Nordic Seed A/S, DK	2-rads	3
GN15029		Graminor AS, NO	6-rads	3
GN16201		Graminor AS, NO	6-rads	3
NOS 115.905-18		Nordic Seed A/S, DK	6-rads	3
GN16329		Graminor AS, NO	6-rads	2
GN17045		Graminor AS, NO	6-rads	2
SJ 192839		Sejet Planteforædling, DK	2-rads	1
SJ 203105		Sejet Planteforædling, DK	2-rads	1
Arlom	LM 18042	Lantmännen, SE	2-rads	1
GN18559		Graminor AS, NO	2-rads	1
GN16081		Graminor AS, NO	6-rads	1